

บรรณานุกรม

หนังสือ

- ชนิดา รักรัษพลเมือง. สังคมวิทยาการศึกษา. ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร. 2525.
- ปรีชญา เวสารัชช. การประถมศึกษาในชนบทไทย. ชดศึกษาวิจัยพัฒนาการศึกษา
มนุษยชนในประเทศไทย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
และมูลนิธิโครงการศึกษาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
2527.
- พิทยา สายหู. กลไกของสังคม. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 5.
2532.
- ไพรัตน์ เดชะรินทร์. การบริหารงานพัฒนาชนบท. สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
กรุงเทพ. 2524.
- _____. ทฤษฎีและแนวทางการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพ. 2516.
- พิมพ์พรณ เทพสุเมธานนท์. โรงเรียนและชุมชน. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. พิมพ์ครั้งที่ 7, โรงพิมพ์ชวนพิมพ์. กรุงเทพ. 2532.
- ลินจี ทะวานนท์. การศึกษา กับสังคมไทยก่อนการปฏิรูปการศึกษา วิเคราะห์จากหลัก
ศิลาจารึกหลักที่ 1 และกฎหมายตราสามดวง. ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2526.
- สุภาวงศ์ จันทวานิช และคณะผู้วิจัย. รายงานการวิจัยเรื่องคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษาในชนบท : กรณีศึกษาโรงเรียนในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2531.
- สุวัฒนา มุกธเมทา. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2524.
- สุพิศรา ชุ่มเกต. การศึกษาไทย อดีต ปัจจุบัน และแนวโน้ม. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2523.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. การพัฒนาชุมชน. สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สมทรง เขมะวิชานูวัตติ. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. ทวีกิจการพิมพ์, 2521.

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. รายงานผลการประเมินโครงการปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาให้เป็นโรงเรียนชุมชน. กองวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2524.

สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร. ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดสมุทรสาคร. 2526.

สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดสมุทรสาคร. ประวัติวัดในเขตจังหวัดสมุทรสาคร. ดีไซน์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร, 2534.

รายงานการสำรวจข้อมูลทั่วไปของกรมพัฒนาชุมชน. แบบ กชช. 2 ค ผนวก จปจ. 2534.

ราชบัณฑิตสถาน. พจนานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย. สำนักพิมพ์อมรินทร์พรินติ้ง กรู๊ป, 2532.

บทความ

ประเสริฐ แยมกลิมฟูง. "สังคมวิทยาการศึกษา" สังคมศาสตร์กับการศึกษา. โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2522.

พัทยา สายหู "การวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพกับการศึกษา. เอกสารจากการสัมมนา 5-7 ตุลาคม, 2532.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. "โรงเรียนคือแหล่งอบรมคนในชุมชน" โรงเรียนกับชุมชน. เอกสารการสอนชุดวิชา สุขุทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2525.

สนาน สุนทรทรัพย์. "ความหมายของโรงเรียนชุมชน" โรงเรียนกับชุมชน. เอกสารการสอนชุดวิชา สุขุทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2525.

วิทยานิพนธ์

ดิลก พัฒนวิชัยโชติ. "การศึกษากิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ธวัช ทนโตภาส. "บทบาทของโรงเรียนชุมชนในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.

นิตยา วีระพงศ์. "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความร่วมมือของประชาชนในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525.

ภาคผนวก

ที่ ทม.๐๓๐๘/๒735

บัณฑิตศึกษาคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒6 ธันวาคม ๒๕๓๔

เรื่อง ขอข้อมูล ขอสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑๑ ตำบลบางยาง อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

กวนนางอุษา ภูมิ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะขอข้อมูล
ขอเข้าสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามในหมู่บ้านของท่าน เพื่อใช้ประกอบในการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนประถมกับชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรสาคร"
จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่านได้ให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตผู้นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาติ และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญบงการ)

คณบดี

โทร. ๒๕๑๓๑๓๑-๕ กอ ๒๐

ที่ ทม.๐๓๐๘/ ๒๗๓๔

บัณฑิตศึกษาคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๘

เรื่อง ขอข้อมูล ขอสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑๒ ตำบลอ้อมน้อย อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

กายนางอุษา ภูมิ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สาขาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะขอข้อมูล ขอเข้าสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถาม ในหมู่บ้านของท่าน เพื่อใช้ประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนประถมกับชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรสาคร" จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่านได้ให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตผู้นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาต และขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุษบงการ)

คณบดี

โทร. ๒๕๑๓๑๓๑-๕ คอ ๒๐

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง

"ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชน:
ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรสาคร"

ผู้ดำเนินการวิจัย

นางอุษา ภูมิ

นิสิตปริญญาโท สาขาสังคมวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม เรื่อง ความร่วมมือของชุมชนในการทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน
ประถมศึกษา

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ในช่องที่ท่านต้องการตอบและกรอกข้อความลงในช่องว่างที่
กำหนดให้ตามความเป็นจริง

		แบบสอบถามที่		
		1	2	3
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป				
101.	เพศ			
	☐ ชาย ☐ หญิง			4
102.	อายุ.....ปี			
103.	อาชีพหลัก			
	☐ 1. รับราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ			
	☐ 2. ทำงานในหน่วยงานเอกชน (บริษัท, ห้างร้าน)			7
	☐ 3. ประกอบธุรกิจหรือเข้าหุ้นกิจการ			
	☐ 4. ค้าขาย			
	☐ 5. ทำสวนผลไม้			
	☐ 6. อื่น ๆ โปรดระบุ.....			
104.	ระดับการศึกษาของท่านอยู่ในระดับใด			8
	☐ 1. จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่า			
	☐ 2. จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.1-ม.ศ.3 หรือ ม.1-ม.3)			
	☐ 3. จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.4-ม.ศ.5 หรือ ม.4-ม.6) หรือระดับการศึกษาที่เทียบเท่า เช่น ปวช.			
	☐ 4. ปริญญาตรี หรือระดับการศึกษาที่เทียบเท่าปริญญาตรี			

105. ตำแหน่ง

1. กำนัน
2. ผู้ใหญ่บ้าน
3. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
4. ประธานกรรมการศึกษา
5. กรรมการศึกษา

106. รายได้รวมประมาณเดือนละ

1. ต่ำกว่า 5000 บาท
2. 5000 - 7000 บาท
3. 7000 - 9000 บาท
4. 9000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 พฤติกรรมความร่วมมือ

ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนประถมศึกษาในกิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เพียงไร

กิจกรรม	ความถี่	ความร่วมมือ			
		ทุกครั้ง	เกือบทุกครั้ง	เพียงบางครั้ง	ไม่เคยเลย
ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจการของโรงเรียน					11
ร่วมประชุมคณะกรรมการการศึกษาของโรงเรียน					12
ร่วมประชุมวันเปิดและปิดภาคเรียนของโรงเรียน					13
ช่วยซ่อมแซมอาคารเรียน ถนน บริเวณโรงเรียน					14
ร่วมให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน					15
จ่ายเงินอุปการะเด็กที่ขาดแคลนทุนการศึกษา					16
บริจาคเงินและวัสดุสิ่งของในโอกาสอันสำคัญ					17
เข้าร่วมงานประจำปีของโรงเรียน					
งานชุมนุมศิษย์เก่า					18
เข้าร่วมงานแม่เทียนจำนำพรรษา					19
เข้าร่วมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน					20
เข้าร่วมในงานวันเด็กของโรงเรียน					21

รวมประเมินค่าความร่วมมือ.....

ประวัติจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดชายทะเล ตั้งอยู่ปากแม่น้ำท่าจีน ฝั่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญสายหนึ่งของประเทศไทย ตามประวัติศาสตร์สมัยแผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิแห่งกรุงศรีอยุธยา เมื่อปี พ.ศ. 2099 ได้โปรดให้ยก "บ้านท่าจีน" ขึ้นเป็น "เมืองสาครบุรี" เพื่อให้เป็นหัวเมืองสำหรับเรียกระดมพลเวลาเกิดสงคราม และเป็นเมืองหน้าด่านป้องกันศัตรูที่จะยกมารุกรานทางทะเล

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเมืองสาครบุรีเป็นเมืองสมุทรสาคร และในปี พ.ศ. 2538 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งมณฑลนครไชยศรี มีเมืองในปกครอง 3 เมือง คือ นครปฐม สุพรรณบุรี และสมุทรสาคร

ในปี พ.ศ. 2459 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนคำว่า "เมือง" เป็น "จังหวัด" ทั่วทุกแห่งในราชอาณาจักรเมืองสมุทรสาคร จึงได้เปลี่ยนเป็น "จังหวัดสมุทรสาคร"

ก. สภาพทั่วไปของจังหวัดสมุทรสาครในปัจจุบัน

1. สภาพทางภูมิศาสตร์

1.1 ที่ตั้ง

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดชายทะเล ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตอนล่างของภาคตะวันตกของประเทศไทย ประมาณเส้นรุ้งที่ 130 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะทางรถไฟสายแม่กลอง 30.100 กิโลเมตร และตามระยะทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (สายธนบุรี-ปากท่อ) ประมาณ 30 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้.-

ทิศเหนือ	จดจังหวัดนครปฐม
ทิศใต้	จดอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	จดกรุงเทพมหานคร
ทิศตะวันตก	จดจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดราชบุรี

1.2 ขนาด*

จังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่ทั้งสิ้น 851.224 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 532,015 ไร่

1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดชายทะเล มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า สภาพพื้นที่โดยทั่ว

*กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ทำเนียบท้องที่ พ.ศ. 2522

ไปเป็นที่ราบลุ่มและป่าชายเลน สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1.00-2.00 เมตร เขตกั้นระหว่างทะเลกับแผ่นดินเป็นป่าชายเลนที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ยาว 41.800 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 115,750 ไร่ แต่ปัจจุบันได้ใช้เป็นที่ทำนาเกลือ 39,717 ไร่ และนาโกง 41,044 ไร่ มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่เขตจังหวัด ยาวประมาณ 70 กิโลเมตร ซึ่งเป็นแม่น้ำสาขาหนึ่งของแม่น้ำเจ้าพระยา โดยแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่บ้านปากคลองมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท แล้วไหลคดเคี้ยวไปแนวเหนือใต้ขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยาในระยะห่าง ประมาณ 35 กิโลเมตร ผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดนครปฐม ลงสู่อ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสาคร รวมความยาวทั้งสิ้นประมาณ 325 กิโลเมตร

ส่วนพื้นที่ที่อยู่ถัดจากพื้นที่ป่าชายเลน บริเวณชายฝั่งมีคลองธรรมชาติและคลองที่ได้ทำการขุดขึ้น เพื่อนำน้ำจืดมาใช้ในการเพาะปลูกพืชเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะมีโครงข่ายของคลองหลายสาย เชื่อมโยงระหว่างแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง และแม่น้ำเจ้าพระยา คลองเหล่านี้นอกจากจะช่วยในการระบายน้ำแล้ว ยังใช้ในการชลประทานและการคมนาคมด้วย คลองสำคัญในเขตจังหวัดสมุทรสาครที่เชื่อมแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ คลองภาษีเจริญ ยาว 15 กิโลเมตร คลองมหาชัย ยาว 12.850 กิโลเมตร และคลองพิทยาลงกรณ์ ยาว 27 กิโลเมตร ส่วนคลองที่เชื่อมแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง ได้แก่ คลองดำเนินสะดวก ยาว 35 กิโลเมตร และคลองสุนัขหอน ยาว 20 กิโลเมตร

1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดริมทะเล ตั้งอยู่กั้นอ่าวไทย ปากน้ำท่าจีนประเภทของอากาศแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู ฤดูร้อนมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้อากาศเย็นและชุ่มชื้น มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ระหว่าง 26-28 องศาเซลเซียส มีฝนตกตลอดปีเฉลี่ย 45 นิ้ว

2. สภาพทางเศรษฐกิจ

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์จังหวัดหนึ่งประชากรร้อยละ 57.87 ของจังหวัดสมุทรสาคร มีอาชีพทางด้านเกษตรกรรมและรายได้ส่วนใหญ่มาจากการประมง มูลค่าผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2523 ประมาณ 6,275.8 ล้านบาท จากสาขาเกษตรกรรมมากที่สุด คือ 2,340.4 ล้านบาท รายได้จากการประมงมากที่สุด คือ 1,740.77 ล้านบาท รองลงมาได้แก่การกลั่นกรอง จำนวน 527.7 ล้านบาท สำหรับสาขาการผลิตที่มีมูลค่ารองลงมาจากเกษตรกรรม คือสาขาการค้าและค้าปลีก มีมูลค่าการผลิต 1,501.3 ล้านบาท และสาขาอุตสาหกรรม มีมูลค่าการผลิต 1,403.4 ล้านบาท*

* กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด ฉบับปี 2523

ตราจังหวัดสมุทรสาคร

ในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีบรรดาเรือค้าของชาวจีน และแขกมะละกา มาค้าขายที่เมืองนี้ มาก และเป็นทั้งจุดพักของสำเภาจีนเหล่านั้นด้วย ในบริเวณนี้จึงเรียกว่า ท่าจีน และอุดมสมบูรณ์ ไปด้วยสินค้าพื้นเมือง เช่น น้ำอ้อย กะปิ น้ำปลา และอื่นๆ ตราตราของจังหวัดจึงใช้รูป สำเภาจีนเล่นอยู่ในทะเลและเมืองสมุทรสาคร เดิมชื่อสาครบุรี ตั้งเป็นเมืองใหม่แผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ใช้เป็นที่ระดมพลในเวลาสงคราม

สีประจำจังหวัด

"สมุทรสาคร" มีความหมายว่าเป็นเมืองชายทะเล จึงใช้ สีน้ำทะเล เป็นสีประจำจังหวัด ธงประจำจังหวัด ใช้สีน้ำทะเลเป็นสีพื้น ตรงกลางมีรูปเรือสำเภา

ต้นไม้ประจำจังหวัด

ได้แก่ต้น "โพธิ์ทะเล" หรือ โพธิ์ลูกตุ้ม ซึ่งขึ้นอยู่ทั่วไปตามบริเวณดินที่เค็ม ลักษณะใบ เหมือนใบโพธิ์ มีดอกสีขาว เหลือง-แดง เปลี่ยนสีได้ สวยงามมาก ลำต้นใหญ่ เนื้อไม้มีแก่นแข็ง ปลูกง่าย และทนต่อความแห้งแล้งมาก

ประวัติผู้เขียน

นางอุษา ภูมิ เกิดเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2502 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อปีการศึกษา 2525 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4 ที่โรงเรียนวัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง อำเภอกระทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

เข้าศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาสังคมวิทยา ในปีการศึกษา 2533

